

BIBΛΙΟ (ΚΑΙ ΚΟΡΙΤΣΙ) ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΣΟΥ

ΑΝ ΚΒΑΙΡΕΞΕΙΣ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ «μυθιστολογούδες» με τις ου- ναιθετηματικές κερόνες και τους λυρισμούς της απελθιοίας, η ελληνική παραγωγή διαθέτει τη δική της δύναμη σε ονόματα γυναικών συγγραφέων. Ως δυναμική αντίστιξη στη μετα αρλεκν εμοκή λειτουργούν ειρωνικές πένες και ιδιότυπα γυναικεία σύμπαντα που πλά- θου με τον δικό τους τρόπο οι Ελληνί- δες συγγραφείς. Για παράδειγμα, χρόνια τώρα η Ερση Σωτηροπούλου υπονομεύ- ει τη γυναικεία λογοτεχνία από τα μέσα, χρησιμοποιώντας τα ίδια της τα εργαλεία. Υιοθετώντας δηλαδή υποσθήμενα γυναι- κείες θεωρίες, πλάθει ένα δικό της σου- βεαλιστικό σύμπαν όπου τίποτα δεν εί- ναι όπως ακριβώς φαίνεται. Χαρακτηρι- στικό είναι το τελευταίο της μυθιστόρη- μα με τον επίσης ειρωνικό τίτλο «Εύα» (εκδόσεις Πατάκη), όπου το μηδέν μπο- ρεί να έχει την ίδια ισχύ με το απόλυτο και όπου εφιάλτες και όνειρα ταυτίζο- νται. Εξίσου ιδιαίτερα είναι η γραφή της Στυλιάννας Γκαλινίκη, η οποία, παρότι αρωσοεμφανιζόμενη, σε καλεί να τη λά- βεις σοβαρά υπόψη με το (ειρωνικό) βι- βλίο της «Όλα θα πάνε ρολόι (ή σχεδόν)» (εκδόσεις Μελόγι). Το οικείο και το ανοί- κειο, το καλό και το κακό ως κατηγορί- ες που φωλιάζουν αναγκαστικά σε κάθε μικρόκοσμο επανέρχονται δυναμικά σε αυτό το μυθιστόρημα με φόνιο το κλα- σικό ελληνικό «κωμικό» αλλά με ένα από- λυτα δυναμικό αφηγηματικό τρόπο. Σε διαφορετικό μήκος κύματος αλλά με ασφαλή δείγματα γραφής κινείται η Ελέ- νη Σαραντίτη με τη «Θυσία» (εκδόσεις Πατάκη). Γνωστή ήδη για τα ιστορικά της μυθιστορήματα, για τα οποία έχει απο- σπάσει ήδη ξεχωριστές διακρίσεις, η συγ- γραφέας δεν διαμεύθει ούτε εδώ τους αναγκαστές της. Η «Θυσία» εν προκειμέ- νω είναι άλλη μια μελέτη για την έννοια της προσωπικής και ιστορικής θυσίας με πρωταγωνιστή τον βασιλιά των Σπαρτι- ατών και αρχιστράτηγο των ελληνικών δυνάμεων Λεωνίδα και άλλη μια από- δειξη ότι οι γυναίκες κατακτούν δυνα- μικά τον ανδροκρατούμενο χώρο του

ιστορικού μυθιστορήματος. Ξεχωριστά περίπτωση ανάμεσα στα γυναικεία ονό- ματα είναι αυτή της βιβλιοκριτικού Λί- νας Πανταλέων, η οποία παρά το νεαρό της ηλικίας της καταθέτει τη δική της μεστή και διεσδυτική ματιά σε μια άκρω- ελαφριά και επφανειακή εμοκή. Η πε- ριπτώσή της είναι αξιοπρόσεκτη, δεδο- μένου ότι σπανίζει το παράδειγμα της βι- βλιοκριτικού με προσωπική άποψη και συγκεκριμένο εννοιολογικό οπλοστάσιο. Ειδικά, η Πανταλέων ερμηνεί στις αρετές της ελληνικής μυθολογίας ανα-

καλύπτοντας τις κρυφές δυναμικές της και διεκδικώντας απλώς «αναγνωστικά δικαιώματα» παρά μια θέση στο ήδη αρα- κνιασμένο πάνελ της νομενκλατούρας των βιβλιοκριτικών. Και είναι επίσης ευ- χάριστο που ένας εκδότης αποφασίζει να κυκλοφορήσει μια συλλογή από τό- καθόλου -δημοφιλές είδος των κριτικών βιβλίου με την υπογραφή της Λίνας Πα- νταλέων σε μία συλλογή που φέρει τον θαρραλέο τίτλο «Αναγνωστικά δικαιώ- ματά» (εκδόσεις Πόλις). ■